ناوی کتێب : خەزانی عەشق

ناوی نوسەر :تەها عومەر رەسوڵ

تایپ :کۆمپیوتەری جوانکار

وێنەی بەرگ :نەوزاد حسین

بەرگ و دیزاین : دارا عبدالرزاق

تیراژ :500

ژمارەی سپاردن : 328 ی ساڵی 2004

چاپ : چاپخانەی تیشك

چەند گوڵێك لە خەزانی عەشق – دا

لـــە مێـــژه (جـــان كۆكتـــۆ) و تویـــەتی ((شـــیعر پێویستییەكە: خۆزگە دەمزانی بۆ؟!), بەڵێ شیعر كـــۆنترین ســـەربردە و مێـــژووی لەگـــەڵ مـــرۆڤ و مرۆڤایەتیدا هەیە, زیاتر لەهەر ژاندێكی تری ئەدەب لە هەست و نەستی مرۆڤەوە نزیكە. مرۆڤ هەمیشە بەر لەهەر شتێكی تر بە شیعر گوزارشتی لە سروشت و دەوروبەری خۆی وسەرجەم خۆشیی و ناخۆشـــییەكانی كـــردووە, لەبـــەر ئـــەوەی شـــیعر پرۆسەیەكی تاكە كەسییە زۆرتر بۆتە ئاوێنەی دەرخەری ناخی پڕ لە ئاخ و دەرونی كەیلی دەرد و كەسەری مرۆڤ.

"خـــەزانی عەشـــق" یـــش كـــە كۆمـــەڵێك هـــەوڵ و هـەنگاوی سـەرەتایین بـەرەو دنیـا بـێ سـنوورەكەی شـیعر, بـەڵام ئـەوەی جێگـەی سـەرنجە تێكـڕای تێكستەكانی كاكە (تەها عومەر) شیعری سۆزدارین و بە كێشی پەنجە نوسراون و سەروادارن, زیاتر بە یەك شێواز و هەناسە نووسراون, واتا تێكستەكان بە بەراورد لەگەڵ یەكتردا زۆر بێ جیاوازین, بەڵام

www.pertwk.com

هاوکات بەدەر نین لە هارمۆنیا و وێنەی شیعریی دانسقە, هەندێ جار لە چوار چێوەی خەیاڵێکی شاعیرانە و هەستێکی ڕۆمانسیانەدا توانیویەتی گوزارشت لە دنیا بینی خۆی بکات, بۆ نمونە لە دەقی" ئاوێتە بوون" دا مامەڵەیەکی شاعیرانەی جوانی لەگەڵ ووشە و دەستەواژەکاندا کردووە, بە تایبەت کاتێك کە دەڵێت:

چەن حۆشە خەمی چەندساڵەم بە بینینی تۆ بە بادەم

ساتێ ژیان لەگەڵ تۆدا بە گەنجینەی دنیا نادەم.

دیارە کاك تەها دەیەوێت لەڕێی ئەو دێڕە شیعرەوە پێمان بڵێت هەموو گەنجینەی دنیا- پارە و سامان- ناتوانێت دەستەبەری ساتێك ئاسوودەیی ڕۆحییمان پێببەخشێت, وەك چۆن عەشق پێمان دەبەخشێت.

هەروەك پێشتر ئاماژەم پێ دا شیعرەکان بەگشتی لەیەك دەچن, بەهەندێ جیاوازی کەمەوە, جیاوازییەکەش زیاتر لە خاڵێکدا بەرجەستە بووە, ئەویش دوای خوێندنەوەی تەواوی شیعرەکان خوێنەر بەو ڕاستییە دەگات کە شاعیر

پرسەداری عەشقێکی ناکام و لە دەستچووە, هەروەك

www.pertwk.com

له شیعرەکاندا ئەم گوزارشتانه دەخوێنینـەوە: (ئـای چـەند تـەنیام, حـەز دەکـەم بگـریم, خەمـەکانم هێنـدە زۆرن, بـیرت ئەکـەم, بـەس ئـەم جـارە بتبینمـەوە, عاشـقێکی دڵشـکاو و گۆرانیـەکانی بەسـەر چووم...) بەڵام لـە لایـەکی ترەوە تـا ڕادەیـەك پێچـەوانەی ئـەوە دەخوێنینەوە بۆ نموونە

)برۆ تازە دڵی من مرد, بیٚ بار, بڕۆ لیم گـەڕیٚ, تـۆم لەناو دڵما کوشت و هتد ....).

له هەندێك شوێنیشدا دەچینه بـەردەم ئـەو گومانـەی کـە عەشـقێك بـوونی هـەبووە بـەڵام دواجـار پـارە و سامان ئەو عەشقەیان لـە خشـتە بـردووە, هـەروەك لـە شیعری (لیٚم بوورە) دا دەڵێت:

پێم وا نەبوو ئەم عەشقەمان وا دوایی بیٚ

هەروا ئاسان هەموو شتیٚ کۆتایی بیٚ

پارە و سامان تۆشی گۆڕی بە داخەوە

پەشیمانم لەم ئەوینەم لە ناخەوە

لیٚم ببورە کە تۆم خۆش ویست دەستم دامان

پیرۆزت بیٚ یاری تازەی خاوەن سامان

لە هەندیٚ لە هۆنراوەکانیش دا جیٚ پەنجەی شاعیری

www.pertwk.com

پـایز (محمـد عومـەر عوسمـان) بـە هۆنراوەكـانی (تەها) وە هەست پێدەكرێت, ئەویش بەڵگەی ئەوەیـە كە خودی تەها حەقیقەتی شیعری لای حەمە عومەر دۆزیوەتـــەوە چـــێژی لێبینیـــوە و چـــۆتە ژێـــر كاریگەرییەوە, هەموو ئەو راستییانەش لـە شیعری (غوربـەت) دا دەبینرێتـەوە كـە هـەر بـۆ محمـد عومـەر عوسمان نووسراوە.

مـن لـە كۆتاییـدا وێـڕای هانـدان و دەستخۆشـی, داواشـم ئەوەیـە لـە كاكـە تـەها كـە زیـاتر لـە ئێسـتا بخوێنێتـەوە و زۆرتـر خـۆی مانـدوو بكـات, چـونكە دواجـار تـەنها خوێندنـەوە و بـەدوادا چـوون دەبێتـە داهێنانی داهێنان و بەرەو پێش چوون.

سالح بێچار
1/6/2004

www.pertwk.com

بۆ چونێك بۆ ئەم خەزانی عەشقە

تەها عومەر ڕەسولْ....... لاوێکی هەست ناسکی ئەدەب دۆست و ڕۆشنبیر.... لە هەوڵی ئەوەدایە بوونی خۆی و جێ پەنجەی بە ئەدەبە بە بابەخەکەمانەوە دیار بێ.... سەلیقەی دەربڕینی ئەندێشە بە زمانی ڕەوان و بێ گرێ و کاری گەری ئەم دەربڕینە لەسەر هەست و نەستی خوێنەر یا گوێ گردا پێناسە دەدەنە نووسەرەکە ئیتر نووسینەکە یا بڵێین بەرهەمەکە شیعر بێ یا چیرۆك یا هەر بابەتێکی تری ئەدەبەکە...

ئیلهام و خۆشەویستی ئاوێتە بوونیان دەبنە عەشق .... عەشق ئەو هەستە پیرۆزەیە کە لە یەك کاتدا شا مەرگ بوونی خۆشی و شیرینی و شامەرگ بوونی تاڵی و ناسۆری و دەردو مەینەت سەرمایەیەتی..... ئەم عەشقە دیارە سەردەمانێك و بگرە تا ئێستاش بەرۆکی (تەها) یان گرتووە و بە ناخیا تا سەر ئێسقان شۆڕبونەتەوە... کاریگەری شامەرگی دووەم بە شیعرەکانیەوە دیارە... لە کۆتایی (چەند وشەیەك دەبێت بوترێ) دا بە ئاشکرا دەڵێ (زۆر بەی عاشقانی ئەم وولاتە هەر دڵشکان و دابڕان بەشیانە. هەر بۆیەشە زۆربەی شیعر و چیرۆك و

www.pertwk.com

گۆرانیـەکانمان بوونەتـە هـەڵگری خـەم و ئەندێشـە و فرمێسك).

مام تەها, باڵای تۆ ئەم کاڵای خـەم و ناسـۆرە نـەبڕێ بەسـەر عاشـقانی ئـەم وولاتـەدا... لای هـەموو مرۆڤێکـی سـەر ئـەم گـۆی زەوییـە دەسـت داربـێ یانـەدار... ڕەش بـێ یا سپی عەشق یەعنی کۆمـەڵێ ژانـی خۆشـی ... کە دەڵێم خۆش ... ئەو ژانە نـەبێ تامی شیرینی عەشق نامێنێ... ئەم هەست بەخـەم و ژانـە سـیمایەکی دروسـتی بـێ گـەردی پـاکی دنیـای عەشـق و ئەوینـە... بـۆ ڕاسـتی ئـەم بـۆ چـوونە مرۆڤەکان زیاتر ئارەزوویان لەو بەرهەمانە هەیە کە ڕاسـتەوخۆ ئاشـنان بـە ژانـەکانیان نـەك خۆشـیەکانیان... وەك دەرمـان دەگـەڕێن بـۆی تـا ئازارەکانیـانی پـێ بشـکێنن... چـێژی زۆر لـەو ئـازار شکێنانە دەبینین..

مـن سـەرکەوتنی شـیعرەکانی نـاو ئـەم (خـەزانی عەشـق) ە بـەوە دەزانم کـە ڕاسـت گۆیانـە هەسـتی بـە ژانـی عەشـقی پێـوە دیـارە... بـەڵام هەنـدێ ووشـەو دەربـڕین لـەناو شـیعرەکاندا وەك درەختێکـی بـەردار تاکو تەرا میـوەی پـێ نەگـەیوی پێـوە دیـارە..ئەمـەش لـە وەوە هـاتووە کـە نووسـەر خـۆی زیـاتر بـە کێشـی پەنجـە و سـەروادار بەستۆتەوە و لەیـەك بـۆ چـوون و

www.pertwk.com

بۆتـەدا, دەخولێتـەوە ... مـن وای بـۆ دەچـم کـە ئـەم شیعری گۆرانیانە لای (تەها) دەبیٚ وابیٚ و (شیعری حـوڕ) ئـەو تامـە نـاوەن بـە گـویٚ گـر, نمونـەش بـۆ مەبەسـتی هــەردوکمان شــیعرەکانی د. فەرەیــدون ئەحمەد موحەمەد و کەسانی خاوەن هەڵبەستی لەو جـۆرەن. کـە زۆربـەی ئـەو بەرهەمانـە یـان کراونەتـە گۆرانی ... شیعری شاعیرانی تر هەن کە زۆر بەتام و چێژ تر و کاری گەرترن چونکە دوورن لەم ڕێچکەی کێشـی پەنجـە و سـەرواداره نـەکراون بـە گـۆرانی و ئاوازدانەر ناتوانیٚ مامەڵەیان لەگەڵ دا بکات...

لە کۆتایدا بەوە دڵم خۆشە کە سامانێکی بەنرخی وەك (تــەها عومــەر) تــازە لــە کــوورەی شــیعری گۆرانیدایــە و شــتێکە کــە بــوونی خــۆی دەبێــت و خزمــەت بــە ئــەدەب و هونــەری گــۆرانی کــوردی دەکات... هیوای سەرکەوتنی زیاتری بۆ دەخوازم...

محەمەد رەحیم رەمەزان

(محەمەد نیروانی)

2004/6/6

www.pertwk.com

چەند ووشەیەك كە دەبێت بوترێن

نووسینی شیعر بەتایبەتیش شیعری گۆرانی كارێكی گرانە و پێویستی بە ئەزموون هەیە. ئەم شیعرانەی لێرەدا نووسراون تەنها چەند هەوڵێكن لەم بوارەدا و خۆتاقی كردنەوەیەكە لە بواری نووسینی شیعری گۆرانیدا و مەرجیش نییە هەموو شیعرەكان سەركەوتوو بن یان هەموویان مەرجی شیعری گۆرانییان تێدا بێت .

هەموو هەوڵێكی نوسینیش لە سەرەتاوە لە كەم و كوڕی بەدەر نییە و ڕەنگە نووسەرەكەی دوای چەند ساڵێك كە ئەزموونی نووسینی بەرفراوانتر دەبێ ئەو بەرهەمەی خۆی بە لاواز و ساكار بداتە قەڵەم بەڵام بە بڕوای من ئەو بەرهەمە هەر چاپ كردن و بڵاو كردنەوەی باشترە وەك لە هەڵگرتن و نیشان نەدانی بە خوێنەران, چونكە هەر بەرهەمێك زادەی ئەزموونی تەمەنێكی نووسەرەكەیەتی و باشترین

شایەت حاڵی ئەو سات و دەمەیە.

ڕەنگە ئەم شیعرانە یان باشتر بڵێین ئەم هەوڵە شیعریانە کاریگەری زۆری شاعیرانی لیریکی وەکو بەڕێزان ئەحمەد محەمەد، فەرەیدون عەبدول بەرزنجی، ساڵح بێچار، محەمەدعومەر عوسمانی پێوە دیار بێ و بگرە هەندێ ووشەو تەعبیری تێدابێ لەهی ئەوان بچێت، ئەمەش ئەوە ناگەیەنێت وێنەو تەعبیر یان دەستەواژەی ئەو شاعیرانە نەقڵ کرابێتە ئەم شیعرانەوە, بەڵکو تەنها کاریگەرێتی‌یەو زۆر جار (لا ئیرادی) یانە و بێ ئاگایانە بووە و دوا جار زانیومە ئەم دەستەواژە یە لای ئەو شاعیرەش هەیە....

هیوادارم بتوانم لە داهاتوودا لەو کاریگەرێتی یە ڕزگارم بێ یان هیچ نەبێ ئەو کاریگەرێتی‌یانە بەسەر شێوەکانی داهاتوومەوە کەم ببنەوە, بێ گومان هەر کەسێك شاعیر بێت یان نووسەر ناتوانێت بەدوور لە شیعر و نووسەرانی تر بەرهەمێك بنوسێ و کاریگەری هیچ کەسێکی بەسەرەوە نەبێت, گرنگ ئەوەیە بتوانێت کاریگەری‌یەکە زۆر نەبێت لەسەری و

www.pertwk.com

داهێنـــان و جـــێ دەســـتی خـــۆی دیـــار بێـــت لەبەرهەمەکەیدا.

خاڵێکی تریش کە ئەمەوێت ئاماژەی پێ بدەم: ئەم شـــیعرانە هـــەروەك لـــە ناونیشـــانی کتێبەکـــەوە دەرئەکـــەون زۆربـــەیان شـــیعری خـــەماوی و چـــاو فرمێسکاوین یان باس لە دابڕان وشکستی عەشق ئەکـەن, ئەمـەش هـەر کاریگـەری دەوروبـەرە و لـە نیشـتمانێکی وێـران و هـەلا هـەلا کـراودا, لـە نـاو خەڵکانێکی ڕۆح بریندار و تەنیا و بە جێماو و بەش مەینەت دا هەر شیعری وادا لە دایك ئەبێت.

زۆربەی عاشقانی ئەم وولآتە هەر دڵشکان و دابڕان بەشـیانە. هەربۆیەشـە زۆربـەی شـیعر و چـیرۆك و گۆرانییەکانمان بونەتە هەڵگری خەم و ئەندێشە و فرمێسکی عاشقان.

طە عومەر ڕەسول

2/6/2004

www.pertwk.com

ئاوێتە بوون

کە ئەتبینم چی خەم هەیە لە دڵما ئەرەوێتەوە....
کە ئەدویێی بۆم کێوی مەینەت هەرەس دێنێ و
ئەتوێتەوە
ئای لەو نیگا سیحراویە چۆن منی خستە داوتەوە...
لەگەڵ هەر تەماشایەکا قەستمە بێمە ناو چاوتەوە...
ئای لەو خەندە خەمڕەوێنە لەو دەنگە ناسک و نەرمە
لەو ڕۆیینە پڕ نەشئەیە ئەو نازە تێکەڵ بە شەرمە
چەن خۆشە خەمی چەن ساڵەم بە بینینی تۆ بە بادەم
ساتێ ژیان لەگەڵ تۆدا بە گەنجینەی دنیا نادەم
چەند حۆشە گوێم لە دەنگت بێ و نیگام غەرقی
تەماشات بێ
هەناسەمان تێکەڵ یەک بێ با تەمەنیشم دوا سات بێ.

www.pertwk.com

****

*ئەم شیعرە لە ئەدەب و هونەری ڕۆژنامەی کوردستانی نوێدا بڵاوکراوەتەوە.

لێم بوورە

کە تۆم خۆش ویست هەموو شتێ لەلام جوان بوو
ئەوەی دڵم لێی بێ خەم بوو دابڕان بوو
پێم وانە بوو ئەم عەشقەمان وا دوایی بێ
هەروا ئاسان هەموو شتێ کۆتایی بێ
پارە و سامان تۆشی گۆڕی بە داخەوە
پەشیمانم لەم ئەوینەم لە ناخەوە
وام ئەزانی عەشقی ئێستاش وەک جارانە
وەفا و پەیمان سیفەتی ئەویندارانە
لێم ببوورە کە تۆم خۆش ویست دەستم دامان
پیرۆزت بێ یاری تازەی خاوەن سامان

www.pertwk.com

****

*ئەم شیعرە لە ئەدەب و هونەری ڕۆژنامەی کوردستانی نوێ دا بڵاوکراوەتەوە.

حەزێکی وەریو

کە یەکەم جار خۆشم ویستی وامئەزانی زۆر ساکاری
بەڕووکەشت هەڵخەڵەتام نەمئەزانی وا بێ باری
نەمئەزانی هەروا بەئاسان لەسەر دوو پەت یاری ئەکەن
ئاوا خێرا دڵ ئەگۆڕی و سنوور بۆ من دیاری ئەکەی
حەز و خۆزگەمت ژێر پێ نا لەبەردەمما وەک مناڵێ
بەسەرزاری وتت نابێ کەچی دڵیشت وا ناڵێ ...
خۆشەویستیت لێ ئەباری سەرەتا تۆ ئاوا نەبووی...
تیری ئەوین پێکا بووتی و عاشقێکی پەروانە بووی
چی تۆی گۆڕی وا کت و پڕ کۆتایی بە عەشقە بێنی

گوڵی ئەو حەزە ناکامە بە ڕقەوە بوەرێنی
بەڵام ئاخ لەگەڵ هەستی خۆت خۆزگەیەک تۆز ڕاستگۆ
ئەبووی
ووشەی دەم هەستی دڵ بوایە و دوور لە داوی درۆ
ئەبووی
من ئەزانم ئێستەش دڵت هەر بۆ ئەو عەشقە لێ ئەدا
تیشک و نیگای خۆشەویستیت لە هەر کوێ بم لەوێ ئەدا
پێت وا نەبێ پەیوەندیمان وەک جارانی لێ بێتەوە
وەکو سێبەر دوات کەوم و حەزکەم نزیک بم لێتەوە
تازە نێوانمان دوایی هات پەشیمانیش دادت نادا
نامەوێ هەرگیز بتبینم چون ڕەنجی منت بە بادا

www.pertwk.com

پەشیمانی

بڕوام بە عەشقت نەماوە بڕۆ چیدی ڕێ مەگرە پێم
گاڵتەم بە نیگاکانت دێ دە وازبێنە چیت ئەوێ لێم
هەرچییەک بیت سەیرت ناکەم هەرچەندە بڕازێیتەوە
جوانیت هەمووی ڕووکەشە لام وەک گوڵیش
بگەشێیتەوە
تازە دڵی من تۆراوە لە عەشق و لە خۆشەویستیت
پەشیمانم لە ئەوینت ئەوە نەبویت من ئەم ویستیت
چیت ئەوێ لێم بڕۆ دڵت بۆ یەکێ تر بکەرەوە...

www.pertwk.com

زریانی خەم

ژیانی من وا سەراپا بۆتە پارچەیەک لە ئازار
زریانی خەم ڕایماڵیوم چۆن بگەمەوە بە کەنار
دڵم تۆپەڵێک ئاگرە و هەموو جەستەم ئەسوتێنێ
غوربەت بۆتە پایزێک و گەڵای عومرم ئەوەرێنێ

www.pertwk.com

درەنگ هاتی

کاتێ هاتیتە بەر چاوم خەمەکانم نوێ بوونەوە
هەرچی ڕق و کینەم هەبوو وەکو بەفری پار چوونەوە
چاوەکانت چەند خەماوی بۆ نیگای چاوم ئەگەڕان
ئەوەندە شپرزە دیاربووی تێکڕای هەستەکانم گۆڕان
چەن سەیر بوو بەلامەوە ئەو هەڵسوکەوتە نامۆیە
بەبێ دەنگی لام دانیشتی بۆ دیدار و گفت و گۆیە*

www.pertwk.com

نەم ئەزانی چیت پێ بڵێم چۆن ئەو تەلیسمە بشکێنم

دوای چەندین ساڵ توڕەیی و ڕق چۆن گفتوگۆ دامەزرێنم

بیرتە هەستی منت چۆن کوشت, نەت هێشت یەکترمان خۆش بوێ ؟

دڵی منت وا کرد بە بەرد توخنی هیچ کچێک نەکەوێ؟!

ئەوا ئێستاش بەبێ دەنگی لەبەردەمما ڕاوەستاوی

چاوەڕوانی قسەی منی شپرزەیت و پەشۆکاوی

برۆ تازە دڵی من مرد نە تۆ و نەکەسی خۆش ناوێ

خۆشەویستی بووبە دۆزەخ ئیتر ناکەومە هیچ داوێ

***گفتوگۆیە : گفتوگۆیەک**

ترسی عەشق

نازانم چۆن بێمەوە لات, ئەو عەشقە زیندووکەمەوە

هەستی دڵ چۆن دەربڕم بۆت جارانت بیر بخەمەوە

لەگەڵ زەردە و نیگاکانتا هەستێ دڵم داگیر ئەکا

دڵم وەک مناڵێ ئەگری بەنیگای تۆ خۆی ژیر ئەکا

www.pertwk.com

زۆر ئەترسم ئەمجارەشیان نیگاکانت فێلاَوی بن
بزە و زەردە و تیشکی چاوت هیوایان تیا نەبێ بۆ من
ئەمجارە خۆم ئەپارێزم ناکەومە داوی ئەوینت
دوورە پەرێز خۆم ڕائەگرم نایەمە سەر بڕواو دینت
بڕۆ لێم گەڕێ من دڵم جێگەی عەشقی تیانەماوە
بۆ کەسێکی وا بگەڕێ کە بڕوای بە عەشقت ماوە

بارانی عەشق

عەشقێک دڵی داگیر کردووم نازانم چۆن بیکەمە دەر
ئەو پەیمانەی بە خۆم داوە نازانم چۆن بیبەمە سەر
پەیمانم دابوو تاماوم قەت توخنی عەشق نەکەوم
کەچی ئێستا هەمان عەشق بۆتە خولیای ڕۆژ و شەوم

www.pertwk.com

دڵم هێندە نیگەرانە گەڕاومەتەوە بۆ جاران
ژیانیشم وشکە ساڵیە ئاواتە خوازم بۆ باران
خولیای بارانی عەشقێکم خەمەکانم بشواتەوە
ئازارەکانم ڕامالیێ و کەمێ دڵم بداتەوە

تەنیایی

www.pertwk.com

ئای چەندە تەنیام کەسێک شک نابەم

مەینەتی و خەمم بیر بباتەوە

دڵێکی تەنیا و ڕۆحێکی ماندوو

کێ هەیە ئاوڕ لە من باتەوە

***

حەز ئەکەم بگریم گریانێکی وا...

ئازارەکانم هێور کاتەوە

وەکو بارانێک بەخوڕ دابکا

خەمی چەن ساڵەم پاک بشواتەوە

***

کێ ئاگاداری ناڵەی ڕۆحێکە

شەو بە چ حاڵێ ڕۆژ ئەکاتەوە

لەشێکی ماندووی ژێر هەرەسی خەم

هیچ دەستێ نەهات ڕاستی کاتەوە

وانە زانی

تۆ وات ئەزانی گەر منت نەویست
ئیتر عەشقی من ئەکوژێتەوە؟!
تەنها ناوی تۆم لەسەر زار ئەبێ و
هەرگیز یادی تۆم بیر ناچێتەوە؟!
تۆ وات ئەزانی گەر بەجێت هێشتم
ئیتر دڵی من قەت عاشق نابێ؟
لە باخی حەز و ئەویندار یدا
وەک بولبول شەیدای گوڵ و لق نابێ؟!
تۆ وات ئەزانی ئەگەر تۆ نەبی
باخی ئەوینی من بێ ئاو ئەبێ؟!
لە دنیای عەشق و خۆشەویستی‌دا
بە دوور لە سیحر و تیشکی چاو ئەبێ؟!
گیانە زۆر هەڵەیت گەر وابزانیت
دوای تۆ عەشقی من کۆتایی پێ دێ
لە تۆ بترازێ دڵ نادەم بە کەس
تا مردن بۆنی عەشقی تۆم لێ دێ
لە هەر ڕێیەکا کانیاوم تووش هات
تینوێتی خۆمی زوو لێ ئەشکێنم
مەرج بێ یەکەم کەس بەرەو پیرم هات
پەیمانی عەشقی لەگەڵ پێم بێنم

www.pertwk.com

عەشق وانابێ

تۆ چرای عەشقی دڵمت داگیرسان
گوڵی ئەوینت لە ناخما ڕووان
ئێستاکەش نە بات دیوە و نە باران
بۆچی ڕائەکەی لەو عەشقەی جاران
تیشکی چاوانت چۆن کوژایەوە ؟
وەڵامی دڵمت بۆ وا دایەوە ؟!
چی وای لە تۆکرد هەستت بگۆڕێ ؟
زمانت جۆرێکە و دڵیشت جۆرێ
هەر ڕۆژەی جۆرێ بیر ئەکەیتەوە
وەڵامی هەستم وا ئەدەیتەوە ؟!!
بێزار بووم لە دەست عەشقی شێتانەت
لە مەلی حەزی وێڵ و بێ لانەت
دڵی خۆت بدە بە یەکێکی تر
دەبڕۆ ڕێگام پێ مەگرە چیتر...

www.pertwk.com

دڵی تۆراو

ئیتر لەمەودوا نیگای سیحراویت
هەرگیز چاوی من ناخەڵەتێنێ
بزەی سەر لێوو خەندەی ژەهراویت
دەرگای دڵی من ناترازێنێ
تۆ خۆشەویستیت لەناو دڵما کوشت
شەربەتی حەز و ئەوینمانت ڕشت
غرور ڕێی نەدای ئاشتم کەیتەوە
هەر بە دوو ووشە دڵم بەیتەوە
تازە دڵی من لە ژین تۆراوە
چون لە ئەوین و عەشقا دۆڕاوە

www.pertwk.com

وەرزی دابڕان

ئای چ غەریبستانێکە
ئەم دەڤەرە
چ ماملەکەتێکی نامۆو .....
پڕ لە رۆحی ماندوو و تەنیا و...
لێوان لێو ئەشک و کەسەرە
چ ویستگەیەکی سیخناخ لە..
خەم و قەهری ماڵئاوایی و..
جانتای ئامادەی سەفەرە
ئێرە مۆڵگەی وەراندنی گوڵی عەشق و ...
باڵ کردنی پەپولە بەریئەکانە..
جەنگەڵی تیرۆری عەشق و ...
لە بار چوونی خەونەکانە...
مرۆڤەکان چەندە ماندوو و ...
چەند دۆڕاون .....

www.pertwk.com

گوڵەکان چەندە ژاکاوو ...

تینووی ئاون

عاشقەکان چەندە تەنیان...

چەند خەمبارن

ژوانگەکان چۆڵ و بێ دەنگ

گۆرانییەکان پرسەدارن

ئاوێزان

چەن خۆشە ئەگەر بۆ دواجاریش بێ
چاوم بە باڵات بکەوێتەوە....
نیگام تێر نیگای چاوی جوانت بێ
دڵ بە ڕوخسارت بگەشێتەوە
چەندم لا خۆشە جارێکی تر گوێم
تێربێ لە دەنگی ناسک و نەرمت
بۆنی قژی خاو, پەرچەمت بێ بۆم
لەگەڵ هالاوی هەناسەی گەرمت
دەمم بگاتە کوڵم و گەردن و ...
دوو نەرمایی گوێت
بە زمان بیماڵم گەردی ڕوومەتت...
وا نزیک بم لێت
هەناسەی سنگمان لەگەڵ یەکترا..
ئاوێتەی یەک بن
لە باوەشما بی گرنگ نییە لام..
ژیان و مردن...

www.pertwk.com

بیرت ئەکەم

چی بکەم بۆ ئەوەی تۆم بیر نەمێنێ
ناوت لە دڵما بکوژێتەوە
هەرچەن هەوڵ ئەدەم بۆم ناچێتە سەر
دڵم وێنەی تۆ قەدت ناسڕێتەوە
عەشقت لە دڵما زیاتر سەوز ئەبێ
شێوەت لە چاوما کاڵ نابێتەوە
یادگارییەکان چەندە ناخۆش بن
نەشئەن بۆ ڕۆحم پێی ئەژێتەوە
دەوەرە ساتێ گوێم لەدەنگت بێ
هەر بە تۆ دڵی من ئەکرێتەوە
لاپەڕەیەکی نوێ هەڵدەینەوە
بازامی دڵم سارێژ بێتەوە

www.pertwk.com

خولیای حەزێک

شەوانە هەرچەندن خەو لێم ئەتۆرێ
دەنگی تۆ دێت و دڵم ئەداتەوە..
شێوەت لە چاوما هەر دێت و دەچێ
کاتێک ئەزانم خەو ئەمباتەوە
بە ڕۆژ وەکو شێت هەر ئەخولێمەوە
هەموو جوانێکم لێ ئەبێ بە تۆ
ڕوخساریان شێوەی تۆیان گرتووە
لە دڵی تۆیا منیش وام ئاخۆ؟!
ئاخ بەس ئەمجارە بتبینمەوە
گوێم لە تریقە و نەغمەی دەنگت بێ
ئەوسا بشمرم گرنگ نی‌یە لام
چاوم ئاشنای باڵای شەنگت بێ

www.pertwk.com

سەرابی تەمەن

خەم چەن بارێکی گرانە بەسەر دڵی تەنیامەوە
سیمام شپرزە و پەشێوو و ڕۆحیش بەو هەموو زامەوە
سەرابێ بوو تەمەنی من هەرواهات و بڕایەوە
هەرچی خەون و ئاواتم بوو وەکو مۆمێ توایەوە
نەخۆزگەیەکم هاتە دی نە ڕۆژێکم بوو بە شادی
لەم ژیانە مەرگە ساتە بەس گریانم بۆ مایەوە

www.pertwk.com

عەشقی چی

برۆ من و تۆ لێک دوورین هەرگیز بەیەک ناگەینەوە
هەروەکو دوو هێڵی تەریب هەرگیز لەیەک نادەینەوە
من هەر دڵێکی زامار و ڕۆحێکی هیلاک شک ئەبەم
دنیای تۆ نوقمی قاقایە و دنیای منیش پرسە و ماتەم
کوا دڵت بۆ عەشق ئەسووتێ سامانی تۆبەس جوانی‌یە.
نەبڕوات بە خۆشەویستی و نە بەگریانی دڵ نی‌یە
برۆ لێم دوربە من دڵم بەکەڵکی عەشقی تۆ نایە
ئەوینی من چرایەکە و جیهانی تۆش ڕەشە بایە

www.pertwk.com

دڵی عاشق

دەلێم گەڕێ تازە ڕێگەی دڵی من و تۆ لێک دوورە
جیهانی تۆ کوێرە ڕێیە و ڕێگای عەشقیش بێ سنورە
دڵی تۆ جێی عەشق نییە تۆ چووزانیت عەشق چۆنە..
قەت نازانیت دڵی عاشق ناسک وەک شووشەی بلوورە
کەسێ مانای عەشق ئەزانێ دڵی هیچ کەس نەڕەنجێنێ
ئاخۆ دەستی تۆ بە خوێنی دڵی چەندە عاشق سوورە؟!
دڵی عاشق هەروەک باڵی پەپوولە زووهەڵئەوەرێ
دە واز بێنە ڕێگەی عەشق لە ڕێگەی دڵی تۆ دوورە.

www.pertwk.com

ڕوخسار و ناخ

چەن بە نازەوە ئەڕۆی بە ڕێدا
تریقە و قاقات دەنگ ئەداتەوە
گوایە عەشق پەی بە دڵت نابا
گرنگی نی‌یە قەت بە لاتەوە
بەقسە حساب بۆ هیچ کەس ناکەی..
گاڵتەت دێ بە عەشق بە خۆشەویستی
ئەوەی ووشەی عەشق بدا بە گوێتا
تۆ ئامادە نیت هەرگیز بیبیستی
بەڵام لە ناخا کەسێکی تری
عەشق بە جارێ داگیری کردووی
کاتێ تەنیایی ڕۆحت ئەکرۆژێ
هەست ئەکەی بێ عەشق کەسێکی مردووی
بە ڕووکەش خەندە لەڕووت میوانە
بەڵام لە چاوتا فرمێسک پەنهانە
کاتێک پێکەنین لە ڕوخسارتایە

www.pertwk.com

دڵت قوڵپ ئەدا نوقمی گریانە

خەریکە گوڵی جوانیت ئەژاکیٚ

بەهاری عومرت ڕوو لە خەزانە

ئەو عەشقەی دوێنیٚ قەدریت نەزانی

تازە وا دڵت بۆی پەشیمانە

www.pertwk.com

کسپەی عەشق

چۆن دڵت هات بێ باکانە

ئەم عەشقە بەو دەردە بەری

زیادەیە

چەن پێ پەروا دێیت و دەچی

لە حاڵی دڵ بێ خەبەری

دڵی منت داگیر کردو

کەچی هەر زوو بەجێت هێشتم

چی تالأوی عەشق هەیە

هەمووت یەک بە یەک پێ چێشتم

من ئەزانم ئێستە دڵت ...

وەکو سیمات بێ باک نی‌یە

لە ناوەوە ئەسووتێیت و

نازانیت پێکەنین چی‌یە

بەس ڕوخساری درۆزنت ...

ئەمانەی گشت شاردۆتەوە
لە لای من وا خۆت دەرئەخەی
عەشقی منت بیر چۆتەوە
من ئەزانم ئێستە شەوان
خەو بە منەوە ئەبینیت
بە ڕووکەشی پێ ئەکەنی و
لە ولاوە چاو بە ئەسرینیت
نیگای چاوت لە دوور دیارە
عەشقی من داگیری کردووی
سەیری سووتانی ناخت کە
چۆن ڕەنگ و ڕوخساری بردووی

www.pertwk.com

غوربەت

-بۆ شاعیری غوربەت و تەنیایی محەمەد عومەر عوسمان –

ئەم شەو تەنیایی میوانە و خەمی لەگەڵ خۆی هێناوە
شادی بارگەی پێچایەوە و ئەشکی چاویش بە لێشاوە
یا دەوەری برینێکە وا ئەمشەو هاتۆتەوە سوێ
غوربەت چوار دەوری تەنیوم هانای دڵم بەرم بۆ کوێ
پەنا بۆ هەر شوێنێک ئەبەم هەر تاریکی و بێ دەنگی‌یە
دنیا هەمووی کش و ماتە لە هیچ لایە سروە نی‌یە
ئەمشەو تەنیایی ئەم کوژێ و هیچ کەسێکیش پێ نازانێ

www.pertwk.com

ئەمرم پێش ئەوەی جیٚی بێڵم هیچ ئەدرەس و
ناونیشانیٚ
غوربەت سەری سپی کردم تەمەنیشم وەک گولٚ وەری
خەم تاکە هاوڕیٚی عومرمە و ماڵئاوای کرد بەختەوەری

دڵێکی وێل

لە دەرگای دڵی من مەدە جیهانی من وێرانە یە...
خۆشەویستی بە جیٚی هێشتووم کوا هەواڵی لای من
هەیە
باخی دڵم زۆر لە مێژە گوڵی عەشقی تیا نە ڕواوە
چوار وەرزە گەلاٚ ڕێزانە و سەردەمانێکە بیٚ ئاوە
چاوەڕوانی خۆشەویستی لە من مەکە کچی چاوگەش
ئاسمانم بیٚ ئەستێرەیە و دنیای بەختم تا بڵیٚی ڕەش
خۆت دوور بگرە لە گێژاوی ئەم دڵە وێڵەو ناکامە
سەحرایەکی چۆڵ و هۆڵ و جیهانێکی زۆر بە سامە
خۆشی و شادی بەمیوانیش بەلای دڵی منانابەیە

www.pertwk.com

خەم هاوڕێی هەمیشەییمە و فرمێسکیش تاکە سەرمایە
خۆشەویستی چیت ئەویٚ لێم من باخێکی وشکەڵاتووم
عاشقێکی دڵشکاوو گۆرانی‌یەکی بەسەر چووم

دیدەنی

ئۆخەی ئەم جارەش کە چاوم پێت کەوت
دڵەی شەیدام لە خۆشی‌یا سرەوت
ئۆخەی ئەمجارەش دیدەنیت کردم
خەمی چەن ساڵەی تەمەنت بردم
چەن خۆشە دواجار پێت شادبوومەوە
گەشی‌یەک کەوتە ڕەنگ و ڕوومەوە
لەسەحرای دڵما داتکردە باران
ژیانتەوە لام ئەو عەشقەی جاران
بیابانی دڵ بووبە ڕەهێڵە..
توخوا ئەمجارە بە جێم مەهێڵە

www.pertwk.com

سکالا

بۆ شاعیری پاییز محەمەد عومەر عوسمان

خەمەکانم هێندە زۆرن

دڵم لای کێ بکەمەوە؟

ئازارەکان بۆ کێ باسکەم؟

چۆن دڵخۆشی خۆم بەمەوە؟

***

ڕۆژ ژمێری تەمەن تێکڕا

هەر خەمەو هەر ناخۆشی‌یە

پەڕە پەڕەی هەڵدەیتەوە

هەمووی نوقمی ڕەش پۆشی‌یە

***

ئەوا ئێستاش ڕەنگ و سیمام

www.pertwk.com

بەرگی خەزنی پۆشیوە
گەلاٌ ڕێزانی تەمەنمە و
چی خۆزگەمە هەڵوەریوە

دەدەرکەوە

هەناسەکەم بۆ نەهاتی خۆ من چەندن ڕۆژە چاوەڕێم
وەکو تینوو بۆ قومێ ئاو بۆ بینینی تۆ چاو لە ڕێم
بەهارم بێ تۆ پایزە باخی عومرم گەلاڕێزان
وا ئەمڕۆش بۆ ماڵی چۆڵم هەنگاوی غەریبی ئەنێم
دڵت لەئاستم چەن ڕەقە منت بە خەیالاٌ نایە
جارێ نەمدی ڕووی خۆشی تۆ یان هەواڵێ بپرسی لێم
وا ئەمڕۆشم تێپەران و تۆ لە هیچ لایە دیار نەبووی
ئێوارەیەکی غەمگینە و ئەمشە و ڕۆژ نابێتەوە لێم
چاوم ڕوا لە ڕێگەتا سا بەڵکو دەرکەویتەوە
تا ئەو کاتەی دێیتەوە لام هۆنراوە بۆ بالاٌت ئەڵێم
وا هەست ئەکەم شار چۆڵ بووە چونکە تۆ لەچاوم ونی
دە دەرکەوە فریشتەکەم نەکا وەک گوڵێک هەڵوەرێم

www.pertwk.com

وەرەوە باباخی شیعرم لەنویٚ چرۆ دەرکاتەوە
تۆی کچی سیعرەکانی من تۆ لەکویٚ بیت منیش لەویٚم
بیٚتۆ پایزیٚکی زەردم پرسەی گەلاٚیە تەمەنم
بیٚتۆ مەلیٚکم لانەواز ، بیٚتۆ قەرەجیٚکی بیٚجیٚم .

عەشقی تۆ

عەشقی تۆ خۆریٚکە بەفری خەمی من ئەتویٚنیٚتەوە
تۆ نازانی چیم بەسەردیٚ گەرساتیٚ دووربم لیٚتەوە
من غەریبی ڕۆحم ئەخوا گەرچاوم لەچاوت نەبیٚ
بەرِیٚگایە کیشا نارِۆم هەڵگری هەنگاوت نەبیٚ
گەر ڕۆژیٚ بالاٚت نەبینم وەکو ساڵیٚ لە من ئەرِوا
گویٚم لەو دەنگە خۆشەت نەبیٚ ڕووباری شیعرم وشک ئەکا
شنەی لەنجەت لە دوورەوە ئارامی بۆ دڵم دیٚنیٚ
نەغمەی دەنگت مۆسیقایە ڕۆحی ماندووم ڕائەژیٚنیٚ
مانی من بەتۆوە بەندە تۆش ئاورِیٚ نادەیتەوە
دڵم لای تۆ بەجیٚماوە دەرگای بۆ لیٚناکەیتەوە

www.pertwk.com

سوپاس و پیزانین

سوپاس و خۆشەویستی و پیـزانینم بـۆ ئـەم بەڕێزانـە کـە هاوکاری یان کردم بۆ چاپ کردنی ئەم نامیلکەیە :

-کاک دارا عەبدولڕەزاق

-کاک ساڵح بێچاری شاعیر

-شاعیر و چیرۆک نووس مامۆستا محەمەد ڕەحیم ڕەمەزان نیروانی

-شاعیر و نووسەر کاک نەوزاد ئەحمەد حسین

-کاک عوسمان عەلی فەتاح

www.pertwk.com

www.pertwk.com